

Lecții învățate

Au fost dezvoltate abilitățile de implementare a proiectelor:

- asigurarea coerenței activităților,
- rigurozitatea planificării și a organizării,
- gestionarea resurselor,
- interacțiunea grupului-țintă,
- colaborarea cu partenerii.

Cuvinte-cheie: acces universal, populație, servicii medicale de laborator

CZU: 614.253.8:616.12-008.331.1

EDUCAȚIA PACIENTULUI ÎN VÂRSTĂ APTĂ DE MUNCĂ CE SUFERĂ DE HIPERTENSIUNE ARTERIALĂ

Alexandru HAGIOGLO, Larisa CHIRIAC, Iulia CHIRINCIUC, Natalia FILIPENCO,
IMSP Centrul de Sănătate Cahul

Context

IMSP CS Cahul deservește 34.000 de populație, din ei 21.480 sunt pacienți în vârstă aptă de muncă. Pe parcursul a nouă luni ale anului 2018, în evidența medicului de familie al CS Cahul se aflau 5167 pacienți cu hipertensiune arterială, dintre care 1568 erau persoane în vârstă aptă de muncă. Mortalitatea produsă de complicațiile HTA rămânea înaltă: în nouă luni ale anului 2018 practic s-a dublat, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017. Problema identificată a fost selectată pentru implementarea proiectului cu obiectivul specific de a reduce cu 15% mortalitatea provocată de complicațiile hipertensiunii arteriale la persoanele în vârstă aptă de muncă.

Desfășurarea activităților

În cadrul proiectului *Educația pacientului în vârstă aptă de muncă ce suferă de hipertensiune arterială*, în IMSP CS Cahul, în baza chestionarelor alcătuite, s-a efectuat interviuarea a 200 de pacienți cu hipertensiune arterială cu vârsta respectivă. În urma anchetării pacienților s-a stabilit: 13% din pacienți nu cunosc care sunt cifrele hipertensiunii arteriale; 60-65% cunosc factorii de risc ai hipertensiunii; în jur de 35% cunosc tehnica măsurării TA; 61% din pacienți fac regulat efort fizic; 54% consumă legume și fruct; majoritatea pacienților nu fac abuz de alcool; 20% sunt fumători, iar 34% consideră că masa lor corporală este crescută.

În urma verificării datelor antropometrice s-a constatat că 24% din pacienții anchetati sunt obezi, 30% sunt supraponderali, 46% au masa corporală normală. Semnele TA mărite sunt variate: 68% din pacienți au ereditatea agravată referitor la hipertensiunea arterială; 47% suferă de diabet zaharat (DZ), 62% din pacienți au ereditatea agravată în ce privește DZ. Nu cunosc normele cantității de sare folosite în HTA 66% de pacienți, 75% nu cunosc acordarea ajutorului de urgență în criza hipertensivă. Majoritatea celor intervievați cunosc semnele când trebuie solicitată ambulanță.

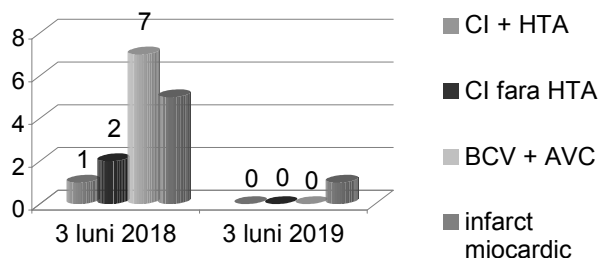
În baza rezultatelor obținute la interviuarea pacienților în vârstă aptă de muncă, au fost elaborate recomandări privind autoîngrijirea în caz de hipertensiune arterială și privind modul sănătos de viață, totodată fiind dezvoltate modulele din *Școala pacientului cu hipertensiune arterială*. Temele elaborate pentru instruirea pacienților au fost: 1. *Tensiunea arterială și tehnica corectă de măsurare a ei*. 2. *Fumatul și alcoolul ca factori de risc pentru HTA*. 3. *Modul sănătos de viață*. 4. *Alimentația*. 5. *Modul sănătos de viață*. 6. *Activitatea fizică*. Au fost selectate spoturile televizate cu recomandări privind autoîngrijirea pacientului cu hipertensiune arterială și modul sănătos de viață, care sunt derulate pe ecranele LED în cadrul instituției. Pentru a petrece ședințele cu pacienții hipertensivi au fost achiziționate echipamentele necesare (mobilier, tonometre, televizor, calculator, cântar, flipchart).

Pentru o mai bună comunicare privind autoîngrijirea pacientului hipertensiv, pe data de 18.01.2019, la Centrul de Sănătate Cahul a fost invitat formatorul extern Rodica Grama, specialist în comunicare, pentru instruirea a 14 medici de familie și a 40 de asistenți medicali ai medicului de familie în comunicarea cu pacientul hipertensiv. S-au identificat șase persoane (medici de familie și asistenți medicali ai medicului de familie), care au fost antrenate în instruirea pacienților hipertensivi în vârstă aptă de muncă. Instruirea pacienților cu hipertensiune arterială s-a petrecut conform graficului stabilit, iar pentru cei încadrați în serviciu – în zilele de sâmbătă. Cei 200 de pacienți au fost divizați în câteva grupuri a câte 20-30 de persoane. Fiecare grup a făcut 4-5 ședințe de instruire. Pentru o mai bună compliance a pacienților, s-a stabilit ziua de sâmbătă pentru petrecerea ședințelor de instruire.

Rezultate obținute

Au fost instruiți în comunicarea cu pacientul hipertensiv 14 medici de familie și 40 de asistenți ai medicului de familie; 200 de pacienți în vârstă aptă de muncă au fost instruiți cu privire la autoîngrijire în caz de hipertensiune arterială și la modul sănătos de

viață. În urma analizei datelor statistice ale IMSP CS Cahul, în primele trei luni ale anului 2019, comparativ cu perioada respectivă a anului 2018, am obținut o scădere vădită a indicilor de mortalitate a persoanelor în vârstă aptă de muncă din cauza complicațiilor HTA (v. figura).

Mortalitatea persoanelor în vârstă aptă de muncă prin boli ale aparatului circulator în primele trei luni 2018 versus primele trei luni 2019

Concluzii

Crearea condițiilor într-o sală dotată cu cele necesare pentru instruirea pacienților ne oferă posibilitatea să instruiem mai bine pacienții hipertensivi în vederea autoîngrijirii și respectării unui mod sănătos de viață. După implementarea cu succes a proiectului în instituția noastră, munca medicului de familie și a echipei sale a devenit mult mai eficientă. Personalul medical instruit, prin oferirea informației relevante persoanelor cu risc de boli netransmisibile, contribuie la facilitarea accesului populației la servicii medicale calitative prestate de echipa medicului de familie.

Cuvinte-cheie: pacienți în vârstă aptă de muncă, boli netransmisibile, instruire

CZU: 616-082:614.2

CREAREA CONDIȚIILOR STANDARDIZATE PENTRU PRESTAREA SERVICIILOR DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ PRIMARĂ

Alexandru HAGIOGLO, Larisa CHIRIAC, Iulia CHIRINCIUC, Natalia FILIPENCO, Vasile ȚUGUI, Olga CURALOV,
IMSP Centrul de Sănătate Cahul;
partenerii proiectului: Consiliul Raional Cahul, Primăria mun. Cahul

Context

IMSP Centrul de Sănătate (CS) Cahul deservește o populație de 34.012 persoane, având un număr de 154 de angajați, dintre care 110 (71%) asistenți

medicali (organigrama instituției este prezentată în figura 1). De boli ale aparatului circulator suferă 7257 de persoane, de hipertensiune arterială – 5460, de maladii ale aparatului digestiv – 3211, de tumori – 1654, iar de diabet zaharat – 1399 de persoane.

Analiza problemelor cu privire la asistența persoanelor cu suferințe cronice este prezentată în figura 2. Instrumentul aplicat este "arborele problemelor".

Scopul proiectului a fost crearea condițiilor optime de activitate la OMF Cotihana, întru sporirea accesului pacienților cu maladii netransmisibile la medicul de familie și la servicii medicale calitative în perioada rece a anului.

Obiectivele specifice: Identificarea sursei de încălzire autonomă cost-eficiente pentru edificiul OMF din Cotihana; Racordarea condițiilor tehnice cu departamentele de resort, în conformitate cu legislația Republicii Moldova; Elaborarea setului de documentație pentru realizarea procedurii de achiziții; Efectuarea lucrărilor de gazificare și darea în exploatare a sistemului de încălzire; Informarea populației satului Cotihana despre îmbunătățirea condițiilor de funcționare a OMF.

Grupul-țintă: populația satului Cotihana.

Beneficiarii finali: pacienții cu maladii netransmisibile ai OMF Cotihana și echipa medicală.

Concepția proiectului

S-a urmărit crearea condițiilor optime de activitate a OMF din s. Cotihana, menținerea temperaturii confortabile în spațiile acestuia pe timpul rece al anului, pentru sporirea accesului (vizite, investigații, ridicarea rețetelor compensate etc.) la medicul de familie al pacienților, îndeosebi al celor cu maladii netransmisibile. Asigurarea continuă a serviciilor.

Rezultatele așteptate

Se așteaptă ca instalația să fie lucrativă în luna a 3-a; creșterea cu 10% a vizitelor la medicul de familie în perioada rece a anului; o temperatură confortabilă după darea în exploatare a instalației din OMF Cotihana (20 °C); sporirea gradului de satisfacție a pacienților și a lucrătorilor medicali.

Implementarea proiectului

1. Elaborarea unei anchete pentru interviuarea a 50 de pacienți cu maladii netransmisibile și patru lucrători medicali, pentru aprecierea condițiilor de acordare a asistenței medicale și de lucru din OMF Cotihana.

2. Elaborarea documentației tehnice pentru gazificarea OMF Cotihana (proiectul tehnic, devizul local de cheltuieli), cu racordarea tuturor condițiilor